

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Titvlvs II. De Cohibatione Clericorum, Mulierum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

personæ religioſæ, ludibrii cauſâ, ſub ſiſto ſchemate introducuntur (pia tamen ſpectacula in templis exhibere, ad præſepium, aut ſepulchrum Chriſti, &c. non prohibetur) & in c. *Ex literis* 16. h. t. negotiationes ſi exerceant illis illicitas, & prohibitas, de quibus infra, prætermiſſis divinis officiis, ac ter moniti ab Epifcopo ſuonon deſiſtant, amittunt privilegium Clericale, quoad bona patrimonialia, & facultates tales illis competentes, ita ut non minus quam Laici ad omnia onera, & tributa ex hiſce facultatibus ſuis obligentur, quia talia agendo reddunt

ſe indignos privilegio Clericali: & denique juxta c. *Clerici. eodem in 6.* omni privilegio Clericali privantur, ſi joculatores, mimos & hiſtriones, &c. ſe præbeant, ac ignominioſam hanc artem per annum publicè exerceant, vel etiam breviori tempore, poſtquam ter ab Epifcopo, aut ſuperiore ſuo moniti, non reliquerint; eò quòd ſcilicet talia faciendo multùm detrahant dignitati ordinis Clericalis, & ipſo jure ſint infames L. 2. §. *ult. junct. Gloſſ. V. Deſinit. ff. De hiſ qui notant. infam.* Vide plura in *Clement. Diœceſanis* 1. h. t.

T I T V L V S II.

DE COHABITATIONE CLERICORVM,
ET MULIERVM.

§. I.

An, & quatenus Clericis cum mulieribus cohabitare liceat, vel non?

Prohiberi hanc cohabitationem, niſi ob ſanguinis conjunctionem, in primo vel ſecundo gradu nihil ſævi, ſeu inſultuoſi criminis ſuſpicari liceat, ex c. *A nobis* 9. h. t. patet, ita ut illorum cum extraneis junioribus ſceminis cohabitatio prohibita omnino ſit; cum conſanguineis verd in primo & ſecundo gradu permittatur quidem, ſi nulla criminis ſuſpicio ſit, prohibita tamen & ipſa ſit, ſi inter has etiam perſonas, vel pediffequas earum ſuſpicio eſſe poſſit, & hinc magis conſultum videtur dignitati Eccleſiaſticae, ſi perſonæ tales, quamvis conjunctæ ſint, in aliis ædibus ſeparatis

habitent, & alantur, niſi ad œconomiam ducendam neceſſariæ ſint. Videantur & obſerventur hac in re ſtatuta cujuſlibet Diœceſis.

§. II.

De pœnis, quæ jure Canonico ſunt ſtatuta in Clericos converſantes cum ſceminis ſuſpectis, vel concubinariis.

Excommunicari jubetur in c. *Si quiſquam* 2. h. t. Clericus in factis conſtitutus, ſi de crimine fornicationis cum ſceminâ ſuſpectus, poſt tertiam admonitionem inveniatur cum ea converſari, & ſceminâ Canonice puniendâ ſtatuitur, & in c. *Sicut* 4. h. t. ſi concubinas ſuas, quas in ſacris ordinibus conſtituti habent, ab Epifcopo moniti, ut eas dimittant, dimittant.

Ggg 2

dimittere tamen neglexerint, à beneficiis Ecclesiasticis suspendi jubeantur, donec congruè satisfecerint; vel etiam in perpetuum privari debent, si suspensi retinere eas præsumperint, cum contumaciâ crescente, crescere etiam pœna debeat: non volunt tamen SS. Canones in *c. Clericos 3. h. 2.* ut jurare cogantur tales concubinarij Clerici, quòd dimittere velint concubinas suas, ne si forte in idem fornicationis vitium reincidant, perjurij etiam reatum contrahant. Quia tamen de pœnis talibus variè loquuntur jura antiqua, & aliter etiam statuit Tridentinum *sess. 25. c. 14. de reformat.* & aliter etiam statuta sæpe Diœcesana puniunt, videantur hæc ab illis, qui pœnas dicere debent.

§. III.

Quomodo procedendum sit contra Clericos, qui publicè concubinas habere dicuntur, sed citati & examinati negant se Concubinarios esse.

In *Ne. Tuanos 8. h. 2.* ad hanc quæstionem respondet Pontifex, quòd si crimen (concubinatus scilicet) illorum: ita publicum sit (propter vehementia indicia) ut meritò notorium habeatur, ex facti evidentia, tunc ad condemnandum talem Clericum, nulla alia probatio, aut accusatio necessaria est, sunt tamen etiam in hoc casu testes producendî, ad probandum notorium, si crimen neget Concubinarius, prout etiam probatio per testes est necessaria de crimine, in eo casu, quo famâ quidem publicâ concubinatus talis Clerici spargitur, non tamen evidentiâ facti per

vehementia indicia notorius est, tunc potest Judex publicè tali infamato purgationem canonicam indicendam.

§. IV.

An & qualiter sacerdos aut Clericus concubinarius, aut fornicarius visandus sit in Missis, & alijs Divinis officiis.

Contra Concubinarios, aut fornicarios Sacerdotes adeò severè loquuntur antiqui Canones, ut præscribunt etiam Missam talis Sacerdotis audiri si notorium de eo sit (vel facti evidentia, vel per sententiam Judicis, vel per confessionem Rei in jure factam) quibus concubinam habeat; ut hujusmodi reprobore pœnz, alij à peccato tali suspenderentur; quam pœnam dicunt aliqui suspensionem aliquam esse: quia tamen Tridentinum hujus pœnz non mentionem & Constantiense Concilium alios declarandos non putavit, quàm publicè denunciatos, & Clericorum percussos, idèò nulla hodie pœnz hujusmodi concubinarios notorios statuta pœnz.

§. V.

Proponuntur quæstiones relativas circa Notorium, quid, & quomodo probari debet?

Notorium in genere definitur quòd sit jus vel factum aliquod manifestans in notionem seu notitiam omnium, vel majoris partis eorum: Est autem notorium triplex, Juris, facti & præsumptionis. Juris notorium dicitur illud, quod certum est illis, quæ in judicio aguntur, ita ut per notorietatem notorium aliquid esse probetur vel quòd sponte rem eam in judicio agatur.

factus fuerit reus, & ante sententiam latam confessionem eam non revocet, ostendendo per errorem, aut metum &c. eam factam: vel quod per authenticas probationes, à Notario in protocollum relata, coram Iudice, aut coram Iudicio factas, probatio probata efficiatur, postquam in causa conclusum est: vel quod lata sit sententia definitiva, quæ transit in rem iudicatam. Facti notorium in genere dicitur illud, quod ita se exhibet conspectui populi tam quoad factum, quam quoad circumstantias, aut majoris partis illius, ut nullâ tergiversatione, aut negatione celari possit, vel si neget reus, notoriè constare, quod crimen tale commiserit & probare hoc velit, audiri quidem debet, si tamen per testes contra eum productos vincatur, declarare potest iudicè Iudex, factum hoc esse notorium, & contra eum tanquam notorium delinquentem procedere. Est autem triplex notorium facti. Primè scilicet, ex facto permanente, quod continuò se exhibet notitiæ hominum, quale notorium est, si Clericus v. g. palam & scientibus omnibus concubinam domi detinet &c. Secundò ex facto transiente, quod in conspectu quidem po-

puli commissum, aut factum est, mox tamen præterit, qualiter notorium esse potest, à Cajo v. g. occisum Titium. Tertiò ex facto interpolato, quod sit publicè quidem, non tamen continuò; neque semel tantum, & transeunter factum est, sed sæpius per intervalla repetitur. qualiter dici solet usurarius notorius, qui palam & sæpius sub usuris concedit mutuum &c. Præsumptionis denique notorium est, cum ex publicis circumstantiis jus præsumit aliquid pro veritate, ita ut ex tali præsumptione non minùs ferri possit sententia definitiva, quam ex alijs legitimis probationibus, sicuti præsumitur filiatio, ex eo, quod quis publicè pro filio alicujus habetur, legitimitio, ex eo, quod natus sit ex Matrimonio junctâ &c. addunt tamen aliqui, ad inducendum hoc notorium præsumptionis, præter violentam præsumptionem, requiri insuper, ut factum, ex quo oritur præsumptio, sit notorium facti aut juris notorietate: ad probandum autem notorium, si tamen probare illud, juxta dicta necessarium est, in facti scilicet notorietate, duo vel tres testes sufficiunt, prout non quidem ad infamandum, sed ad probandam infamiam sufficiunt.

G 88 3

TITU-